

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം

## കരട് രേഖ

കോട്ടയം ജില്ലയിൽ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം  
വില്ലേജിൽ നീർപ്പാറ-തലയോലപ്പറമ്പ്-തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട്  
റോഡ് പുനരുദ്ധ്യാണത്തിനായി ഭൂമി എടുക്കൽ

കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടർ ചുമതലപ്പെടുത്തിയത്

അർത്ഥനാധികാരി

പൊതുമരാമത്ത് നിരത്ത് വിഭാഗം, കോട്ടയം

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന യൂണിറ്റ്

രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച്

രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്

രാജഗിരി.പി.ഒ. കളമശേരി, പിൻ: 683 104

ഫോൺ: 0484 2911332/2550785

[outreach@rajagiri.edu](mailto:outreach@rajagiri.edu)

[rossrajagiri@gmail.com](mailto:rossrajagiri@gmail.com)

[www.rajagirioutreach.in](http://www.rajagirioutreach.in)

19 ജൂൺ 2024

**ഉള്ളടക്കം**

**അദ്ധ്യായം 1: പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം**

- 1.1. പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും
- 1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം
- 1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും
- 1.4. പരിഗണിക്കപ്പെട്ട ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ
- 1.5. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ
- 1.6. ലഘൂകരണ നടപടികൾ

**അദ്ധ്യായം 2: പദ്ധതിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ**

- 2.1. പദ്ധതി നിർവ്വഹകർ, നിയന്ത്രണ ഘടന എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം
- 2.2. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിന് പദ്ധതി എങ്ങിനെ അനുയോജ്യമാകുന്നു എന്നതുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ യുക്തി
- 2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥലം, വലിപ്പം, ലക്ഷ്യം, ചെലവ് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ
- 2.4. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കൽ
- 2.5. പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ
- 2.6. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ, വലിപ്പം, സൗകര്യങ്ങൾ
- 2.7. അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത
- 2.8. ആവശ്യമായ സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ തൊഴിൽ ശക്തി
- 2.9. മുൻപേ നടത്തിയ സാമൂഹ്യ/ പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ / സാങ്കേതിക സാധ്യതാ പഠനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ
- 2.10. ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

**അദ്ധ്യായം 3: പഠന സംഘം, പഠന സമീപനം, പദ്ധതി ശാസ്ത്രം**

- 3.1. പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ
- 3.2. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച പദ്ധതിശാസ്ത്രം, വിവര ശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ സാങ്കേതിക രീതി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും, ടി മാർഗ്ഗങ്ങളും പദ്ധതിശാസ്ത്രവും ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ യുക്തിയും.
- 3.3. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച മാതൃകാപരിശോധനാ രീതി
- 3.4. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങളെയും അവ ലഭ്യമായ സ്രോതസ്സുകളെ കുറിച്ചുമുള്ള അവലോകനം.
- 3.5. തൽപ്പര കക്ഷികളുമായുള്ള കൂടിയാലോചന, പബ്ലിക് ഹിയറൻസ് എന്നിവയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ

**അദ്ധ്യായം 4: സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യ നിർണ്ണയം**

- 4.1. ഭൂപടത്തിന്റെയും സ്ഥലത്തെ പ്രാഥമിക സ്രോതസ്സുകളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വിവരണം
- 4.2. പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മൂലം മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രത്യാഘാതം (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റേത് മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല)
- 4.3. പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തം ഭൂമി
- 4.4. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് പൊതു വിനിയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം.
- 4.5. നേരത്തെ വാങ്ങിയതോ, അന്യാധീനപ്പെട്ടതോ, പണയപ്പെടുത്തിയതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റെടുത്തതോ ആയ ഭൂമി, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ഭൂഭാഗത്തിന്റെയും പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗം.
- 4.6. ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ അളവും പ്രദേശവും
- 4.7. ആഘാതബാധിത ഭൂമിയുടെ തരവും നിലവിലെ ഉപയോഗവും, കൃഷിഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചനം, വിള തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ
- 4.8. കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ്, ഉടമസ്ഥതയുടെ രീതി, സ്ഥലത്തിന്റെ കിടപ്പ്, വാസയോഗ്യമായ വീടുകളുടെ എണ്ണം.
- 4.9. കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലത്തെ ഭൂമി കൈമാറ്റവും വിലയും, ഉപയോഗവും

**അദ്ധ്യായം 5: ആഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങളെക്കുറിച്ചും വസ്തുവകകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കണക്ക്.**

- 5.1. കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം
  - 5.1.1. പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യാഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങൾ (സ്വന്തം ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ)
- 5.2. വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ
- 5.3. പൊതുവിഭവങ്ങൾ ആഘാതബാധിതമാകുന്നതുമൂലം ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.4. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ച സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.5. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.6. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയിൽ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
  - 5.6.1 പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതർ (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത് സ്വന്തം ഭൂമിയല്ലെങ്കിലും പരോക്ഷമായി ആഘാതബാധിതരാകുന്നവർ)
  - 5.6.2. ഫലദായക വസ്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങളുടെയും വിവരപട്ടിക

**അദ്ധ്യായം 6: സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ (പദ്ധതിപ്രദേശവും പുനസ്ഥാപനപ്രദേശവും)**

- 6.1. പദ്ധതിപ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ
- 6.2. വരുമാനവും ദാരിദ്ര്യതലവും
- 6.3. ദുർബ്ബലജനവിഭാഗം
- 6.4. ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും ഉപജീവനമാർഗവും
- 6.5. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 6.6. പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ
- 6.7. കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളും
- 6.8. ഭരണ സംഘടനകൾ
- 6.9. രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ

- 6.10 സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിതമായ പൗരസംഘടനകൾ
- 6.11 പ്രാദേശീകവും ചരിത്രപരവുമായ പരിണാമപ്രക്രിയ.
- 6.12 ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം

**അദ്ധ്യായം 7: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ ആസൂത്രണം**

- 7.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനം
- 7.2. ആഘാതം ഒഴിവാക്കുവാനോ, ലഘൂകരിക്കുവാനോ, നഷ്ടം നികത്തുവാനോ ഉള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ
- 7.3. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനും നഷ്ടപരിഹാരത്തിനുമുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ
- 7.4. പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ
- 7.5. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത കുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പദ്ധതി രൂപകൽപനയിൽ വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ
- 7.6. ഓരോ നടപടികളും അതിനുവേണ്ട സമയക്രമവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ആഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി.
- 7.7. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായി അർത്ഥനാധികാരി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നടപടികളിൽ പിന്നീട് നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടികളും, നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകാത്ത നടപടികളും.

**അദ്ധ്യായം 8: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി സ്ഥാപന സംവിധാനം**

- 8.1. ഓരോ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്ഥാപന സംവിധാനങ്ങളും നിയുക്ത വ്യക്തികളും
- 8.2. സർക്കാരിര സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക
- 8.3. സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയോ കാര്യക്ഷമതാശേഷിയോ ആവശ്യമായ് വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക
- 8.4. ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും വേണ്ട സമയക്രമം

**അദ്ധ്യായം 9 :സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും**

- 9.1. പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനും വേണ്ടി വരുന്ന ചിലവ്
- 9.2. വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളും
- 9.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് തരം തിരിച്ച്

**അദ്ധ്യായം 10: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി - മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും**

- 10.1. മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും - പ്രധാന സൂചികകൾ
- 10.2. റിപ്പോർട്ടിങ്ങ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും
- 10.3. സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തലിനുള്ള പദ്ധതി

**അദ്ധ്യായം 11 : നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും- അപഗ്രഥനം, ശുപാർശകൾ**

- 11.1. പൊതു ആവശ്യം, കുറഞ്ഞ സ്ഥാനഭ്രംശം, ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം, സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, നഷ്ടം നികത്തുവാനുതകുന്ന സമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ ആസൂത്രണം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അന്തിമ നിഗമനം
- 11.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലുകൾ തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാമോ ഇല്ലയോ എന്നതിനുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ

## പട്ടികകൾ

- 1.3.1. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം
- 1.5.1. പദ്ധതിയുടെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതങ്ങൾ
- 1.6.1. സംഭവ്യമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ലഘൂകരണ നടപടികളും
- 3.1.1. പഠനസംഘം
- 3.2.1. പഠനത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ
- 5.1.1. ഭൂവുടമകൾ, ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ
- 7.6.1. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി

# അദ്ധ്യായം 1

## പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം

### 1.1. പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും

ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ജനങ്ങളുടെയും ചരക്കുകളുടെയും ഗതാഗതത്തിന് അനുയോജ്യമായ അനുബന്ധ സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുക എന്നത് സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥയുടെ സുസ്ഥിര വികസനത്തിന് ഒരു മുൻ ഉപാധിയാണ്. ആയതിനാൽ കാര്യക്ഷമമായ റോഡ് സൗകര്യം, പാലങ്ങൾ എന്നിവ ഉണ്ടായിരിക്കുക എന്നത് രാജ്യത്തിന്റെ വികസനത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ മറവന്തുരുത്ത് പഞ്ചായത്തിലെ തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് വീതി കൂട്ടുന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. ടി റോഡിൽ തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻ ചുവടിനും മധ്യേ 160 മീറ്റർ നീളമുള്ള ഇടുങ്ങിയ ഭാഗം വീതി കൂട്ടി നിർമ്മിക്കുന്നതിനായുള്ള പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 3.525 ആർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നത്.

ബ്രഹ്മമംഗലം, ഏനാദി, തുരുത്തുമ്മ, കരിപ്പാടം ഭാഗങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള ടൗൺ ആയ തലയോലപറമ്പിലേക്കും വൈക്കത്തേക്കും പോകുന്നതിനായി അശ്രയിക്കുന്ന ഒരു സ്ഥിരം വഴിയാണ് നീർപ്പാറ-തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ്. കാഞ്ഞിരമറ്റം-കോട്ടയം റോഡിനെ അപേക്ഷിച്ച് താരതമ്യേന തിരക്കുകുറവായതിനാലും ദൂരം കുറവായതിനാലും പ്രദേശവാസികൾ, കച്ചവടക്കാർ ഉൾപ്പെടെ ഈ റോഡിനെ ആശ്രയിക്കുന്നു. നീർപ്പാറ തട്ടാവേലി റോഡ് അടുത്തിടെ നവീകരിക്കുകയും കലുങ്ക് ഉൾപ്പെടെ പുനർനിർമ്മിച്ച് യാത്രാ ക്ലേശം പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. എന്നാൽ, തട്ടാവേലി മുതൽ ആലിൻചുവട് വരെയുള്ള ചെറിയ ഭാഗം വലിയ കുഴികളും ഇടുങ്ങിയ വീതി കുറഞ്ഞ റോഡ് മൂലവും യാത്ര ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കുന്നു. നന്നേ വീതി കുറഞ്ഞ വഴി ആയതിനാൽ എതിർ ദിശയിൽ വരുന്ന വാഹനങ്ങൾ പ്രിയേകിച്ച് ലോറി പോലുള്ള വലിയ വാഹനങ്ങൾ നീണ്ട ഗതാഗത കുരുക്കിനു കാരണമാകുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ വീതികുറഞ്ഞ റോഡ് ആയതിനാൽ തന്നെ കൃത്യമായ നടപ്പാതയില്ലാത്തത് സ്കൂൾ കുട്ടികൾ ഉൾപ്പെടെ നിരവധി കാൽനടയാത്രികരുടെ സുഗമമായ

സഞ്ചാരത്തിനു വിലങ്ങുതടിയാണ്. ടി റോഡ് വീതി കൂട്ടിയും നവീകരിച്ചും ഗതാഗത യോഗ്യമാക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്.

ഈ റോഡിന്റെ പ്രാധാന്യവും, അതിലൂപരി അതിന്റെ ശോചനീയാവസ്ഥയും കണക്കിലെടുത്ത് നിലവിലുള്ള തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻ ചുവടിനും മദ്ധ്യേ 160 മീറ്റർ നീളമുള്ള ഇടുങ്ങിയ ഭാഗം വീതി കൂട്ടി നിർമ്മിക്കുന്നതിനായുള്ള 8 കോടി രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി 12/12/2019 ലെ GO (Rt) No.1460/2019/PWD പ്രകാരം ലഭിച്ചു. പുതിയ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിലൂടെ യാത്രക്കാർക്ക് യാത്രാസമയം, ഇന്ധനചെലവ്, ഗതാഗത തടസം എന്നിവ കുറയുകയും റോഡ് യാത്രികരുടെ സുരക്ഷാ സാധ്യതകൾ മെച്ചപ്പെടുകയും നാടിന്റെ വളർച്ചയ്ക്ക് ഉതുകയും ചെയ്യും.

പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഭാഗമായി 160 മീറ്റർ നീളത്തിലും 8 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 3.525 ആർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2 b(i) പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

**1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം**

പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലം കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ മറവന്തൂരുത്ത് പഞ്ചായത്തിൽ നിന്നുള്ള പ്രദേശമാണ്. ടി പ്രദേശത്തെ വിവിധ സർവ്വെ നമ്പരുകൾ ഉൾപ്പെട്ട 3.525 ആർ ഭൂമിയാണ് ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത്.

**1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും**

2024 മെയ് 15 തിയ്യതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ വിജ്ഞാപനം DCKTM/4585/2020-G1 പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി, അതായത് കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖര മംഗലം വില്ലേജിൽ തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻ ചുവടിനും മദ്ധ്യേ 160 മീറ്റർ നീളമുള്ള ഇടുങ്ങിയ ഭാഗം വീതി കൂട്ടി നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കുലശേഖരമംഗലം

വില്ലേജിൽ നിന്നും വിവിധ സർവ്വെ നമ്പരുകൾ ഉൾപ്പെട്ട 3.525 ആർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

പ്രസ്തുത വിജ്ഞാപനത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന സ്ഥല വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 1.3.1. ൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

**പട്ടിക 1.3.1.: പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം.**

ജില്ല : കോട്ടയം

താലൂക്ക്: വൈക്കം

വില്ലേജ്: കുലശേഖരമംഗലം

ക്രമ നം.	സർവ്വെ നമ്പർ	വിവരണം	വിസ്തീർണ്ണം (ഹെക്ടർ)	
			ആർ	(m <sup>2</sup> )
1.	15/14	പുരയിടം	0	43
2.	15/23	പുരയിടം	0	48
3.	15/23	പുരയിടം	0	26
4.	15/21B	പുരയിടം	0	25
5.	14/25,15/21 B	പുരയിടം	0	16
6.	15/21	പുരയിടം	0	11
7.	15/21 B	പുരയിടം	0	22
8.	15/23	പുരയിടം	0	7
9.	15/13	പുരയിടം	0	9
10.	15/13	പുരയിടം	0	13
11.	15/1-1-1, 15/3	പുരയിടം	0	12
12.	15/16	പുരയിടം	0	7
13.	15/6	പുരയിടം	0	31
14.	15/20	പുരയിടം	0	29
15.	15/21 B	പുരയിടം	0	55
		<b>ആകെ</b>	<b>3</b>	<b>54</b>

**1.4 പരിഗണിക്കപ്പെട്ട ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ**

പദ്ധതിക്ക് മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിഗണിച്ചതായി വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടില്ല

**1.5 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ**

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നീർപ്പാറ-തലയോലപ്പറമ്പ്-തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് പുനരുദ്ധാണത്തിനായി വൈക്കം താലൂക്കിൽ കലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 3.525 ആർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഈ പദ്ധതിക്കായി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്കും പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് ജീവിക്കുന്ന ഏതാനും കുടുംബങ്ങൾക്കും വിവിധങ്ങളായ വിപരീത പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം മനസിലാക്കുന്നു.

പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനു വേണ്ടി പഠന സംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുകയും ഭൂവുടമകളെ നേരിട്ടും ടെലിഫോൺ മുഖാന്തിരവും ബന്ധപ്പെട്ട് സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്തു. വൈക്കം താലൂക്കിൽ കലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നും 15 ഭൂവുടമകളിൽ നിന്നാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം ഇത്തരത്തിൽ വിവരശേഖരണം നടത്തിയത്. കൂടാതെ, പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന പദ്ധതി നേരിട്ടല്ലാതെ ബാധിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന ചില വ്യക്തികളുമായി അനുഭവോദ്യോഗിക സംഭാഷണം നടത്തുകയും ചെയ്തു.

പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തു ഉൾപ്പെടുന്ന ഭൂവുടമകളുടെ ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുക, ചുറ്റുമതിൽ, ഗേറ്റ്, മറ്റ് അനുബന്ധ സൗകര്യങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുക, മരങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുക, എന്നിവയാണ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നിലവിലെ രൂപരേഖപ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പൊതുവിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുണ്ടെന്ന് പഠന സംഘം മനസിലാക്കിയ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ.

പഠനത്തിൽ പങ്കെടുത്തവർ നൽകിയ വിവരമനുസരിച്ച് ഓരോ ഭൂവുടമക്കും നേരിടേണ്ടി വരുന്ന പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ പട്ടികയായി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

**1.6. ലഘൂകരണ നടപടികൾ**

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, കൂടാതെ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ വകുപ്പ് കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പോളിസിക്ൾ (23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD & 29/12/2017 തീയതിയിലെ G.O(Ms)No.448/2017/ RD) പ്രകാരവും നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതാണ്.

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം കണ്ടെത്തിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും, പദ്ധതിയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും, പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും പട്ടിക 1.6.1. ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

**പട്ടിക 1.6.1. സംഭവ്യമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ലഘൂകരണ നടപടികളും**

ക്രമ നമ്പർ	സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം	ലഘൂകരണ നടപടി
1	കൈവശഭൂമി നഷ്ടമാകൽ/ അളവ് കുറയൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം
2	അവശ്യ സൗകര്യങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനസ്ഥാപനവും
3	മറ്റ് നിർമ്മിതികൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനസ്ഥാപനവും
4	വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം
5	പ്രവേശനമാർഗം നഷ്ടമാകൽ	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിലും നിർവ്വഹണത്തിനു ശേഷവും സമീപത്തുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ വീടുകളിലേക്കും വസ്തുവകകളിലേക്കും പ്രവേശനം തടസപ്പെടുത്താത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ വഴി ലഭ്യമാക്കണം

6	<p>പദ്ധതിനിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള ആരോഗ്യ പ്രശനങ്ങൾ/അപകട സാധ്യതകൾ</p>	<p>പദ്ധതിനിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടിശല്യവും യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ നിർമ്മാണഘട്ടത്തിനു മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം. നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ തൊഴിലാളികളുടെയും പ്രദേശവാസികളുടെയും സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് മതിയായ മുൻകരുതലുകൾ സ്വീകരിക്കണം.</p>
7	<p>നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ യഥാസമയം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത് മൂലം ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പരിസര മലിനീകരണം.</p>	<p>പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായ, യഥാസമയം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.</p>
8	<p>വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ</p>	<p>പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടി മാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി തൈകൾ നട്ടു പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.</p>

## അദ്ധ്യായം 2

### പദ്ധതിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ

#### 2.1. പദ്ധതി നിർവ്വഹകർ, നിയന്ത്രണ ഘടന എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ മറവന്തുരുത്ത് പഞ്ചായത്തിലെ തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് വീതി കൂട്ടുന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. ടി റോഡിൽ തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻചുവടിനും മധ്യേ 160 മീറ്റർ നീളമുള്ള ഇടുങ്ങിയ ഭാഗം വീതി കൂട്ടി നിർമ്മിക്കുന്നതിനായുള്ള പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 3.525 ആർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്

12.12.2019 തീയതിയിലെ GO (Rt) No.1460/2019/PWD പ്രകാരം 8 കോടി രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള റവന്യൂ (ബി) അനുമതി 20.04.2020 ലെ G.O. (Rt) No.1467/2020/RD ഉത്തരവിലൂടെയും ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്. സർക്കാർ മരാമത്ത് പണികളുടെ ഡിസൈനിങ്ങ്, ആസൂത്രണം, നിർമ്മാണ നിർവ്വഹണം, അറ്റകുറ്റ പണികൾ നടത്തൽ, മേൽനോട്ടം, എന്നിവ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനായി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള നിയമപരമായ സ്ഥാപനമായ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പാണ് (പി ഡബ്ല്യു ഡി റോഡ് സെക്ഷൻ, വൈക്കം) നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹകർ. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013 അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ എൽ.എ.ജനറൽ (പാലാ) ആയിരിക്കും.

#### 2.2. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിന് പദ്ധതി എങ്ങിനെ അനുയോജ്യമാകുന്നു എന്നതുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ യുക്തി

റോഡുകൾ, പാലങ്ങൾ എന്നിവ നിർമ്മിച്ച് യാത്രാസൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നത് രാജ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2(b) യിൽ

ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനവും ഉൾപ്പെടുന്നു.

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ മറവത്തൂരുത്ത് പഞ്ചായത്തിലെ തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് വീതി കൂട്ടുന്നതിനാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. തട്ടാവേലി മുതൽ ആലിൻചുവട് വരെയുള്ള ചെറിയ ഭാഗം വലിയ കുഴികളും ഇടുങ്ങിയ വീതി കുറഞ്ഞ റോഡ് മൂലവും യാത്ര ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കുന്നു. നന്നേ വീതി കുറഞ്ഞ വഴി ആയതിനാൽ എതിർ ദിശയിൽ വരുന്ന വാഹനങ്ങൾ പ്രിയേകിച്ച് ലോറി പോലുള്ള വലിയ വാഹനങ്ങൾ നീണ്ട ഗതാഗതം കരുക്കിനു കാരണമാകുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ വീതികുറഞ്ഞ റോഡ് ആയതിനാൽ തന്നെ കൃത്യമായ നടപ്പാതയില്ലാത്തത് സ്കൂൾ കുട്ടികൾ ഉൾപ്പെടെ നിരവധി കാൽനടയാത്രികരുടെ സുഗമമായ സഞ്ചാരത്തിനു വിലങ്ങുതടിയാണ്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 160 മീറ്റർ നീളത്തിലും 8 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതു വഴിയായി ജനങ്ങളുടെ സഞ്ചാര സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിക്കും.

**2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥലം, വലിപ്പം, ലക്ഷ്യം, ചെലവ് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ**

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഫാറം നമ്പർ 4 ൽ അർത്ഥനാധികാരി സമർപ്പിച്ച അർത്ഥനാപത്രം അനുസരിച്ച് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കോട്ടയം ജില്ലയിലെ തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻചുവടിനു മദ്ധ്യേ 160 മീറ്റർ നീളമുള്ള ഇടുങ്ങിയ ഭാഗം വീതി കൂട്ടുന്നതിനായി വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നും 3.525 ആർ ഭൂമിയുമാണ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ളത്. നിലവിലെ ഡിസൈൻ പ്രകാരം പുതിയ റോഡിന്റെ അലൈൻമെന്റ് കടന്ന് പോകുന്നത് പ്രധാനമായും സ്വകാര്യ ഭൂമിയിലൂടെയാണ്. അതിനാൽ, ഏകദേശം 15 ഓളം ഭൂവുടമകൾക്ക് ഒരു സെന്റിൽ താഴെ മുതൽ 10 സെന്റ് ഭൂമി വരെ നഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമി കാർഷികാവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ ഉടമകൾ താമസിച്ചു പോരുന്നതോ ആണ്. വീതികുറവുള്ള റോഡായതുകൊണ്ടും നടപ്പാതയില്ലാത്തതുമൂലവും വഴിയാത്രക്കാർ യാത്രാക്ലേശം അനുഭവിക്കുന്നു അതോടൊപ്പം എതിരെ വാഹനങ്ങൾ വരുമ്പോൾ ഗതാഗതക്കുരുക്കുണ്ടാവുകയും അപകടസാധ്യത നിലനിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നിലവിൽ ഉള്ള അപകടസാധ്യത പരിഹരിച്ച് പ്രദേശത്തിന്റെ ഗതാഗതം കുറുക്ക് കുറച്ച് ഗതാഗതം സുഗമമാക്കൽ, പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്രവികസനം തുടങ്ങിയവയാണ് പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

നവീകരിക്കപ്പെടുന്ന പുതിയ റോഡിന് 160 മീറ്റർ നീളവും 8 മീറ്റർ വീതിയുമായിരിക്കും. 01/04/2024 തീയതിയിലെ DCKTM/4585/2020-G1 പ്രകാരം പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് 8 കോടി രൂപയുടെ ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിരുന്നു.

**2.4. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കൽ**

പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കുറവ് വരത്തക്ക വിധത്തിൽ ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ രീതിയിലാണ് നിലവിലെ രൂപരേഖ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് എന്ന് അർത്ഥനാധികാരി വെളിപ്പെടുത്തി.

**2.5. പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ**

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ പദ്ധതി പ്രദേശം നിർമ്മാണത്തിനു വേണ്ടി ഒരുക്കുകയും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

**2.6. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ, വലിപ്പം, സൗകര്യങ്ങൾ**

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുടെ നിലവിലെ അലൈൻമെന്റ് പ്രകാരം തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻ ചുവടിനും മദ്ധ്യേ 160 മീറ്റർ നീളവും 8 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി 20.04.2020 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് G.O.(Rt)No.1467/2020/RD പ്രകാരം ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

**2.7. അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത**

നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ നിലവിലെ റോഡിലൂടെയുള്ള ജനങ്ങളുടെ ഗതാഗതം തടസപ്പെടാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം. പദ്ധതി നിലവിൽ വരുമ്പോൾ പദ്ധതിപ്രദേശത്തുള്ള വീടുകളിലേക്കും വസ്തുവിലേക്കും നിലവിലുള്ള സൗകര്യത്തിൽ കുറവ് വരാത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ പ്രവേശനമാർഗം ഉറപ്പ് വരുത്തണം.

**2.8. ആവശ്യമായ സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ തൊഴിൽ ശക്തി**

പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിന് മത്സരാധിഷ്ഠിത അപേക്ഷകളിൽ നിന്ന് പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് കരാറുകാരനെ നിയമിക്കും. കരാറിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ച് കരാറുകാരൻ ജോലികൾ നിർവ്വഹിക്കണം. ആധുനിക യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ സഹായത്തോടെ സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധരും അല്ലാത്തവരുമായ തൊഴിലാളികളുടെ സേവനം ഉപയോഗിച്ചായിരിക്കും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നത്.

**2.9. മുൻപേ നടത്തിയ സാമൂഹ്യ/ പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഘാതവിലയിരുത്തൽ/ സാങ്കേതിക സാധ്യതാ പഠനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ**

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച് നടത്തികൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖയാണ് ഇത്. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി മറ്റ് പഠനങ്ങൾ നടന്നതായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല.

**2.10. ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും**

കോട്ടയം ജില്ലയിൽ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നീർപ്പാറ-തലയോലപ്പാറമ്പ്-തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് പുനരുദ്ധാനത്തിനായി വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നും സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം, പുനരധിവാസം, പുനസ്ഥാപനം എന്നിവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013
- ❖ കേരളഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015
- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ - റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പ് 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരമുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നയം.
- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ(ബി)വകുപ്പിന്റെ 29/12/2017 തീയതിയിലെ G.O(MS) No.448/2017/RD പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നയം.
- ❖ വിവരവകാശ നിയമം 2005

## **അദ്ധ്യായം 3**

### **പഠനസംഘം, പഠനസമീപനം, പദ്ധതിശാസ്ത്രം**

കോട്ടയം ജില്ലയിൽ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നീർപ്പാറ-തലയോലപ്പാറമ്പ്-തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് പുനരുദ്ധാണത്തിനായി വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നും ഏകദേശം 3.525 ആർ ഭൂമി, ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ടി നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 4(1) അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിനും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനും രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസിന്റെ സാമൂഹ്യ സേവന വിഭാഗമായ രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ചിനെ ചുമതലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടർ 01.04.2024 തീയതിയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKTM/4585/2020-G1 പ്രകാരം ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. തദനുസൃതമായി സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ യൂണിറ്റിന്റെ പഠന സംഘം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തി.

#### **3.1. പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ**

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ യൂണിറ്റിന്റെ അധ്യക്ഷയായ രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ചിന്റെ ഡയറക്ടറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിവിധ സാമൂഹ്യ - സാമ്പത്തിക സർവ്വേകളും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനങ്ങളും നടത്തിയ അനുഭവ സമ്പത്തുള്ള 11 അംഗങ്ങളടങ്ങുന്ന ടീമാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള വിവരങ്ങളുടെ ശേഖരണവും വിശകലനവും ഏകോപനവും നടത്തി കരട് രേഖ തയ്യാറാക്കിയത്.

പഠന സംഘത്തിന്റെ വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 3.1.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

#### **പട്ടിക 3.1.1. പഠന സംഘം**

ക്രമ നമ്പർ	പേര്	വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത പദവി	പ്രവർത്തന പരിചയം
1	ഡോ. ഫാ.സാജു എം. ഡി	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി.. കൺസൾട്ടന്റ് (പ്രിൻസിപ്പാൾ, രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്)	അധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 14 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
2	ഡോ:ബിനോയ് ജോസഫ്	എം.എ (എച്ച്.ആർ.എം), പി.എച്ച്.ഡി., എൽ.എൽ.ബി കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന, ഗവേഷണ, പരിശീലന മേഖലകളിൽ 27 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
3	ഡോ. ഫാ. ഷിന്റോ ജോസഫ്	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി. കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 6 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
4	മീന കുരുവിള	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, ചെയർപേഴ്സൺ	വികസനമേഖലയിൽ 37 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
5	ബിജു സി.പി.	ബി.എ, ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ഓഫീസർ	വികസനമേഖലയിൽ 30 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
6	മരിയ ടെൻസി വി.എസ്	എം.എ, ഡി.എസ്.എസ്.	വികസനമേഖലയിൽ 32 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
7	അഭിജിത്ത്ലാൽ എൻ.എസ്	എം.എസ്. ഡബ്ല്യു റിസേർച്ച് അസ്സോസിയേറ്റ്	6 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
8	ക്യാൻഡിസ് മരിയ പെരേര	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു റിസേർച്ച് അസ്സോസിയേറ്റ്	2 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
9	ബിനിഷ ഡി	എം.എസ്. ഡബ്ല്യു റിസേർച്ച് അസ്സോസിയേറ്റ്	2 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
10	എലിസബത്ത് പെനെലോപ്പ് ലോബോ	എം.ബി.എ. റിസേർച്ച് അസ്സോസിയേറ്റ്	36 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
11	ഫിലോമിന കെ.എ.	ഡാറ്റാ എൻട്രി ഓപ്പറേറ്റർ	30 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
12	ഇന്ദിര വി. വി.	ഡാറ്റാ എൻട്രി ഓപ്പറേറ്റർ	32 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം

**3.2. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച പദ്ധതിശാസ്ത്രം, വിവര ശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ സാങ്കേതിക രീതി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും, ടി മാർഗ്ഗങ്ങളും പദ്ധതിശാസ്ത്രവും ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ യുക്തിയും.**

പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും പദ്ധതി മൂലമുണ്ടായേക്കാവുന്ന വിവിധങ്ങളായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക കൂടാതെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിനാവശ്യമായ വിവരശേഖരണത്തിന് പ്രാഥമികവും ദ്വിതീയവുമായ മേഖലകൾ അപഗ്രഥനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്കും പ്രദേശത്തിനും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിനാവശ്യമായ പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളാണ്. പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തിയും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും കൂടാതെ പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയുമാണ് പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത്. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതം ഓരോ കുടുംബത്തിനും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും എന്നതിനാൽ പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന എല്ലാ കുടുംബങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പഠനമാണ് മാതൃകാ പരിശോധനാ രീതിയെക്കാൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന് അഭികാമ്യമാകുന്നത്.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘാംഗങ്ങൾ 16.12.2023 തീയതിയിൽ പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുകയും, പഠനത്തിന് വേണ്ടി തയ്യാറാക്കിയ ചോദ്യാവലി പരിശോധിച്ച് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏറ്റെടുക്കുന്ന വസ്തുവിന്റെ തരം, നിലവിലെ ഉപയോഗം, വസ്തു കൈവശമായ കാലാവധി, കുടുംബാംഗങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ, കുടുംബത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക-സാമൂഹിക അവസ്ഥ, പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിനെക്കുറിച്ചും കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ചോദ്യങ്ങൾ ടി ചോദ്യാവലിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. തുടർന്ന് പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളുടെ ഭവന സന്ദർശനം നടത്തിയും ടെലിഫോണിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും ടി ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് അഭിമുഖം നടത്തി വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു.

പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ അർത്ഥനാധികാരിയായ പൊതുമരാമത്ത് (നിരത്ത്) വിഭാഗം, കോട്ടയം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, എൽ.എ, ജനറൽ(പാലാ) കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമാണ് ലഭിച്ചത്. കൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമപരമായ ചട്ടക്കൂടുകളും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരമുള്ള നഷ്ടപരിഹാര നടപടികളെക്കുറിച്ചും പഠനസംഘം മനസ്സിലാക്കി.

സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെയും അഭിമുഖത്തിലൂടെയും ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്ത് ക്രോഡീകരിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്ക് മുൻകൂട്ടി അറിയിപ്പ് നൽകി സംഘടിപ്പിക്കുന്ന പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ അവതരിപ്പിച്ച് വിശകലനം ചെയ്യും. പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങളും ആശങ്കകളും ആയതിന് ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ നൽകുന്ന മറുപടിയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ അന്തിമരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നത്.

**പട്ടിക 3.2.1. പഠനത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ**

തീയതി	ഘട്ടങ്ങൾ
14.12.2023	അർത്ഥനാധികാരിയുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും വിവരശേഖരണം.
14.12.2023	ശ്രാമ പഞ്ചായത്ത് സന്ദർശനവും വിവര ശേഖരണവും.
16.12.2023	പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സംയുക്ത സന്ദർശനം & ചോദ്യാവലി പരിശോധന
16.12.2023	പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ
05.01.2024	പ്രാഥമിക & ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യൽ
14.06.2024	സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം - കരട് റിപ്പോർട്ട്
28.06.2024	പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ്

**3.3. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച് മാതൃകാപരിശോധനാ രീതി**

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതം ഓരോ കുടുംബത്തിനും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും എന്നതിനാൽ പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന എല്ലാ കുടുംബങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പഠനമാണ് മാതൃകാ പരിശോധനാ രീതിയെക്കാൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന് അഭികാമ്യമാകുന്നത്. ആയതിനാൽ പഠന സംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം മുഴുവനായും സന്ദർശിക്കുകയും പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന 15 കുടുംബങ്ങളെ കണ്ടെത്തുകയും, അവരിൽ നിന്ന് സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്യും.

**3.4. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച് വിവരങ്ങളെയും അവ ലഭ്യമായ സ്രോതസ്സുകളെയും കുറിച്ചുള്ള അവലോകനം**

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് പ്രാഥമികവും ദ്വിതീയവുമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്കും പ്രദേശത്തിനും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിനാവശ്യമായ പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളാണ്. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തിയും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയുമാണ് പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത്. കൂടാതെ, പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ പിന്നീട് ഇതോടൊപ്പം കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതാണ്.

പദ്ധതിയുമായ് ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ റവന്യൂ രേഖ പ്രകാരമുള്ള വിവരങ്ങളുമാണ് പഠനത്തിന് ആവശ്യമായ ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ. അർത്ഥനാധികാരിയായ പൊതുമരാമത്ത് (നിരത്ത്) വിഭാഗം, കോട്ടയം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, എൽ.എ, ജനറൽ (പാലാ) കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമാണ് ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചത്. കൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമവും അതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് കാലാകാലങ്ങളിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങളും നയങ്ങളും പരിശോധിച്ചു.

**പട്ടിക 3.4.1.: പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങൾ, വിവര സ്രോതസ്സുകൾ.**

തരം	വിവരങ്ങൾ	സ്രോതസ്സ്
<b>പ്രാഥമിക വിവരങ്ങൾ</b>	പദ്ധതി പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, ഭൂമിയുടെ നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ	<ul style="list-style-type: none"> <li>പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശനവും നിരീക്ഷണവും</li> <li>പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളും അല്ലാത്തവരുമായ കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്ന് സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെ വിവരശേഖരണം.</li> <li>പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം</li> </ul>
<b>ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ</b>	പദ്ധതിയുമായ് ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ റവന്യൂ രേഖ പ്രകാരമുള്ള വിവരങ്ങൾ	<ul style="list-style-type: none"> <li>കോട്ടയം പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് (നിരത്ത്) വിഭാഗം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയം</li> <li>സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, എൽ.എ. ജനറൽ (പാലാ) കാര്യാലയം</li> </ul>

**3.5. തത്പരകക്ഷികളുമായി നടത്തിയ കൂടിയാലോചന, പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ്**

**എന്നിവയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ**

പഠനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ വിവിധ നടപടികളുടെ ചുരുക്കം:

- ❖ അർത്ഥനാധികാരിയിൽ നിന്നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരങ്ങളുടെ പഠനം
- ❖ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സന്ദർശനം
- ❖ പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ സർവ്വേ
- ❖ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ തയ്യാറാക്കലും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തലും

## അദ്ധ്യായം 4

### സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യ നിർണ്ണയം

#### 4.1. ഭൂപടത്തിന്റെയും സ്ഥലത്തെ പ്രാഥമിക സ്ത്രോതസ്സുകളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റെ വിവരണം.

ബേപ്പൂർ സുൽത്താൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന വിശ്വസാഹിത്യകാരൻ വൈക്കം മുഹമ്മദ് ബഷീറിന്റെ ജന്മനാടായ തലയോലപറമ്പിനോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്നതാണ് പദ്ധതി പ്രദേശം. കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ പെട്ട തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് വീതി കൂട്ടി നവീകരിക്കുന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏകദേശം 3.525 ആർ ഭൂമിയാണ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ളത്. പ്രസ്തുത പ്രദേശങ്ങൾ പ്രധാനമായും കുടുംബങ്ങൾ താമസത്തിനും കൃഷിക്കും ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളാണ്. പുതിയ റോഡിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾ പൂർത്തീകരിച്ച് കഴിഞ്ഞാൽ, സമൂഹത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുകയും മെച്ചപ്പെട്ട ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളിലേക്കും, നഗരപരിധിയിലേക്കും പ്രധാന ഉൽപ്പാദന കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്കും എത്തിച്ചേരുന്നത് കൂടുതൽ എളുപ്പമാകും. ഗതാഗത സൗകര്യം വർദ്ധിക്കും.

#### 4.2. പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മൂലം മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രത്യാഘാതം (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റേതല്ലാത്ത മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല)

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി നിലവിൽ വരുമ്പോൾ (നിലവിലുള്ള റോഡ് നവീകരിക്കുന്നതിലൂടെ) തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡിലെ ഗതാഗത തടസത്തിന് ഒരു താൽക്കാലിക പരിഹാരമാകും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. പദ്ധതി നിലവിൽ വരുമ്പോൾ ബ്രഹ്മമംഗലം, ഏനാദി, തുരുത്തുമ്മ, കരിപ്പാടം ഭാഗങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള ടൗൺ ആയ തലയോലപറമ്പിലേക്കും വൈക്കത്തേക്കും പോകാൻ ആശ്രയിക്കുന്ന ടി റോഡിലെ ഗതാഗത തടസം കുറയുകയും റോഡ് യാത്രികരുടെ സുരക്ഷാസാധ്യതകൾ മെച്ചപ്പെടുകയും ചെയ്യും. എന്നിരുന്നാലും പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്കും ഏതാനും കുടുംബങ്ങൾക്കും വിവിധങ്ങളായ വിപരീത പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം

മനസിലാക്കുന്നു. പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ അധ്യായം 1 ൽ 1.5 ൽ വിശദമായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

**4.3. പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തം ഭൂമി**

പദ്ധതിയുടെ അർത്ഥനാധികാരിയായ പൊതുമരാമത്ത് (നിരത്ത്) വിഭാഗം, കോട്ടയം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർ സമർപ്പിച്ച അർത്ഥനാപത്രത്തിൽ 3.525 ആർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായി പറയുന്നത്. പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായ സ്ഥലം മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് അടയാളപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് എന്ന് പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിച്ചതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ പഠന സംഘം വിലയിരുത്തുന്നു.

**4.4. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് പൊതു വിനിയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം**

പ്രദേശവാസികൾ പൊതുവായി ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥലം ഒന്നുമില്ല

**4.5 നേരത്തെ വാങ്ങിയതോ, അന്യായീനപ്പെട്ടതോ, പണയപ്പെടുത്തിയതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റെടുത്തതോ ആയ ഭൂമി, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ഭൂഭാഗത്തിന്റെയും പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗം**

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നേരത്തേ ഭൂമി വാങ്ങുകയോ, ഏറ്റെടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല.

**4.6. ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഗുണവും പ്രദേശവും**

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ പെട്ട തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് വീതികൂട്ടി നവീകരിക്കുന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏകദേശം 3.525 ആർ ഭൂമിയാണ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ളത്. ഭൂസ്ഥിതി പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും പുരയിടം വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഈ പ്രദേശങ്ങൾ പൊതു ആവശ്യത്തിനായി ജനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല. കൂടുതലും കൃഷി ആവശ്യങ്ങൾക്കായും പാർപ്പിടാവശ്യങ്ങൾക്കുമായും ഉപയോഗിക്കുന്ന ഭൂമികൾ ആണ്. പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങൾ പഞ്ചായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതും എല്ലാവിധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെയും പ്രാപ്യതയുള്ളതുമാണ്.

**4.7. ആഘാതബാധിത ഭൂമിയുടെ തരവും നിലവിലെ ഉപയോഗവും, കൃഷി ഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചനം, വിള തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ**

വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ട സർവ്വെ നമ്പരുകളുടെ 15 ഉടമകളെയാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തി സർവ്വെ ചെയ്തത്. ടി ഉടമകളിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച വിവരമനുസരിച്ച് പദ്ധതിബാധിത സ്ഥലങ്ങൾ താമസത്തിനായി ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു.

**പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ തരം**

സർവ്വെയിൽ പങ്കെടുത്ത 15 ഭൂവുടമകളും തങ്ങളുടെ സ്ഥലം പുരയിടം വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണെന്ന് അറിയിച്ചു.

**പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം**

പദ്ധതിബാധിതമാകുന്ന സ്ഥലങ്ങളുടെ നിലവിലെ ഉപയോഗം വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, പദ്ധതിബാധിത സ്ഥലങ്ങൾ താമസത്തിനായി ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ 9 ഉടമകളുടെ സ്ഥലങ്ങളിലാണ് നിലവിൽ മരങ്ങൾ/ കൃഷിയുള്ളത്. പ്രധാനമായും തെങ്ങ്, വാഴ ജാതി, മഹാഗണി, കവുങ്ങ്, തേക്ക്, മാവ് തുടങ്ങിയ വൃക്ഷങ്ങളും മറ്റ് പാഴ്മരങ്ങളുമാണ് ഇവിടെയുള്ളത്. അതാത് സ്ഥലങ്ങളിൽ തന്നെയുള്ള കിണർ, കുഴൽകിണർ, തുടങ്ങിയ ജലസ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുള്ള ജലമാണ് കൃഷിക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നത്.

**4.8. കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ്, ഉടമസ്ഥതയുടെ രീതി, സ്ഥലത്തിന്റെ കിടപ്പ്, വാസയോഗ്യമായ വീടുകളുടെ എണ്ണം**

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സർവ്വെ നമ്പരുകളിലുള്ള, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തിയ 15 ഭൂവുടമകളുടേയും വ്യക്തിഗത ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സ്ഥലങ്ങളാണ്.

നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥലങ്ങൾ ഉടമകൾക്ക് കൈവശമായ രീതി പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, 7 ഉടമകൾ ടി സ്ഥലങ്ങൾ വിവിധ കാലയളവുകളിലായി വാങ്ങിയതും 8 ഉടമകൾക്ക് തങ്ങളുടെ പൂർവ്വികരിൽ നിന്നും കൈവശമായതുമാണ്.

**ഉടമകൾക്ക് പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കൈവശമായ ഭൂമിയുടെ അളവ്**

പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിലെ 3 ഭൂവുടമകൾക്ക് പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കൈവശമായ ഭൂമിയുടെ അളവ് 1 സെന്റിനും 10 സെന്റിനും ഇടയിലും, കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിലെ 4 ഭൂവുടമകൾക്ക് 11 സെന്റിനും 20 സെന്റിനും ഇടയിലും, 5 ഭൂവുടമകൾക്ക് 21 സെന്റിനും 30 സെന്റിനും ഇടയിലും, 3 ഭൂവുടമകൾക്ക് 50 സെന്റിനും 60 സെന്റിനും ഇടയിലും ആണ്.

പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളിൽ 14 ഉടമകൾ പ്രസ്തുത സ്ഥലം താമസത്തിനും 1 ഉടമ കച്ചവട ആവശ്യങ്ങൾക്കായും ഉപയോഗിക്കുന്നു.

**4.9. കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലത്തെ ഭൂമി കൈമാറ്റവും, വിലയും, ഉപയോഗവും**

സർവ്വെയിൽ ലഭ്യമായ വിവരമനുസരിച്ച് പദ്ധതിബാധിതമാകുന്ന ഭൂവുടമകളിൽ യാതൊന്നിലും കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലമായി ഭൂമി കൈമാറ്റമോ മറ്റ് വ്യവഹാരങ്ങളോ നടന്നിട്ടില്ല.

## അദ്ധ്യായം - 5

### ആഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങളെക്കുറിച്ചും വസ്തുവകകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കണക്ക്

കോട്ടയം ജില്ലയിൽ വൈക്കം താലൂക്കിലെ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ തട്ടാവേലി -ആലിൻചുവട് റോഡ് നവീകരണത്തിനു വേണ്ടി വൈക്കം താലൂക്കിലെ കുലശേഖര മംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നും 3.525 ആർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പ്രത്യാഘാത ബാധിതമാകുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങളും അവർക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

#### 5.1. കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം

ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകളെ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യക്ഷ ആഘാത ബാധിതരായും ഉപജീവനത്തിനായോ താമസത്തിനായോ വഴിക്കോ മറ്റേതെങ്കിലും അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തെ ആശ്രയിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളെ പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാത ബാധിതരായും കാണേണ്ടതാണ്. റോഡ് നവീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പ്രത്യക്ഷ ബാധിതമാകുന്ന കുടുംബങ്ങളുണ്ടെന്ന് മനസിലാക്കുന്നു.

#### 5.1.1. പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യാഘാത ബാധിത കുടുംബങ്ങൾ

(ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകൾ)

2024 മെയ് 15 തീയതിയിലെ 1534 നമ്പർ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ വിജ്ഞാപനം DCKTM/4585/2020-G1 പ്രകാരം തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻ ചുവടിനു മദ്ധ്യേയുള്ള റോഡിന്റെ നവീകരണത്തിനായി കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നും 3.525 ആർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത സ്ഥലങ്ങളുടെ ഉടമകളായ 15 കുടുംബങ്ങളെയാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തിയത്. പ്രസ്തുത ഉടമകളുടെ പേരും ഓരോരുത്തർക്കും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും പട്ടിക 5.1.1ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു

**പട്ടിക 5.1.1 ഭൂവുടമകൾ, ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ**

ക്രമ നമ്പർ	പേര്, വിലാസം & ഫോൺ നമ്പർ	സർവ്വേ നമ്പർ	പ്രത്യഘാത ബാധിതമാകുന്ന വസ്തുവകകൾ (ഏകദേശ കണക്ക്)
1	ശോഭ കെ.എസ്. കരിപ്പാടംപറമ്പിൽ മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം 9387453113	15/1-1-1, 15/3	വീട് ചെറിയ തോതിൽ, കിണർ അടയ്ക്കാമരം-2,
2	ബിനു പി., വലിയ വീട്ടിൽ, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 9495867968	15/23	സ്ഥലം, മഹാഗണി-2
3	വർക്കി ജോസഫ് & എബ്രഹാം ജോസഫ്, കിട്ടോപറമ്പിൽ, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 9447414371	15/14	ചുറ്റുമതിൽ, വാഴ-150 പ്ലാവ്-3, റംബുട്ടാൻ-1
4	പ്രമോദ് മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 9847904064		വഴിയും സ്ഥലവും
5	സുഗുണൻ & ചന്ദ്രിക, പുരിയതറയിൽ ഹൗസ്, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 9495704402	15/21B	വീട് ചെറിയ തോതിൽ ചുറ്റുമതിൽ, ഗേറ്റ് പ്ലാവ്-1, അടയ്ക്കാമരം-4 മാവ് -1, വാഴ-5, ജാതി-2
6	പ്രജിത്ത് & കവിത, പുരിയതറയിൽ ഹൗസ്, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 9744846594	14/25	വീട് ചെറിയ തോതിൽ ആഞ്ഞിലി-1, മാവ് -1, വാഴ-2
7	ശശി, മാലിയേൽ ഹൗസ്, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 918714755940	15/21B	സ്ഥലം
8	സുദർശനൻ & വിലാസിനി, ആലിൻചുവട്ടിൽ ഹൗസ്, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 8078565182	15/20,15/21 B	വീട്, കട ചെറിയ തോതിൽ തെങ്ങ്-1 പ്ലാവ്-1, അടയ്ക്കാമരം-4 മഹാഗണി-1

9	ഉഷ, കണ്ടത്തിൽ ഹൗസ്, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 9946748708	15/20	വീട്, സ്മലം തെങ്ങ്-2, ജാതി-3, കവുങ്ങ്-2
10	മോഹിനി ദേവി, & അനിൽകുമാർ, കരോക്കത്തറ, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം 9961691075	15/23	വീട്, സ്മലം, ഗേറ്റ്
11	അനൂപ് കെ.എസ്., ആരാധന ഹൗസ്, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 9496300074	15/16	വീട്, , ഗേറ്റ് മാവ് -1
12	സോമസുന്ദരം (മരിച്ചു), പ്രസന്ന, ആരാധന ഹൗസ്, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 9447794831	15/16	ചുറ്റുമതിൽ, ഗേറ്റ്
13	വിജയൻ, വടക്കുംകാട്ടിൽ ഹൗസ്, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം, 8304945826	15/23	ഗേറ്റ്, തെങ്ങ്, ജാതി
14	ലക്ഷ്മിക്കുട്ടി, പ്ലാക്കത്തറ, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം	15/13	സ്മലം നഷ്ടപ്പെടുന്നു,
15	കൃഷ്ണൻ കുട്ടി, പാണാൻപറമ്പിൽ, മറവൻ തുരുത്ത് പി.ഒ., വൈക്കം, കോട്ടയം	15/21	ചായക്കട, സ്മലം നഷ്ടപ്പെടുന്നു

**5.2. വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ**

വനാവകാശ നിയമത്തിൽ കീഴിൽ വരുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്നില്ല.

**5.3. പൊതുവിലവങ്ങൾ ആഘാതബാധിതമാകുന്നതു മൂലം ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ**

കുടുംബങ്ങൾ ഉപജീവനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്ന പൊതുവിലവങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല

**5.4 കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ച സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ**

സർക്കാർ നൽകിയിട്ടുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല

**5.5 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ**

ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങൾ നഗരപ്രദേശങ്ങൾ അല്ല.

**5.6. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയിൽ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ**

ബാധകമല്ല

**5.6.1. പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതർ**

പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതു വഴിയായി പരോക്ഷമായി ബാധിക്കപ്പെടുന്നവരില്ല.

**5.6.2. ഫലദായക വസ്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങളുടെയും വിവരപട്ടിക**

പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന 7 ഭൂവുടമകളുടെ സ്ഥലങ്ങളിൽ കവുങ്ങ്, തെങ്ങ്, വാഴ, തുടങ്ങിയ ഫലദായക വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകുന്നു.

## അദ്ധ്യായം 6

### സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ

പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. ജനസംഖ്യാപരമായ വിശദാംശങ്ങൾ, സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള ദുർബലജന വിഭാഗം, പ്രദേശത്തെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ജീവനോപാധി ബാധിതമായ കുടുംബങ്ങൾ, പദ്ധതി ബാധിതമായ ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യവൽക്കരണം എന്നിവയും അനുബന്ധ വിവരങ്ങളുമാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

#### 6.1 പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കോട്ടയം ജില്ലയിൽ വൈക്കം താലൂക്കിലെ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ ആണ്. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സർവ്വേയിൽ വിവരം നൽകിയ പദ്ധതി ബാധിത രാകുന്ന ഭൂവുടമകളുടെ കുടുംബങ്ങളിലെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ തുടർന്ന് നൽകുന്നു.

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ 15 ഉടമകൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തും സമീപത്തുമാണ് താമസിക്കുന്നത്. പദ്ധതിബാധിത ഭൂവുടമകളുടെ കുടുംബങ്ങളിലെ, അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം 2-7 ആണ്. ആകെയുള്ള 49 അംഗങ്ങളിൽ 24 പേർ പുരുഷന്മാരും 25 പേർ സ്ത്രീകളുമാണ്. പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ 1 കുടുംബം ക്രിസ്തുമതത്തിലും 14 കുടുംബം ഹിന്ദുമതത്തിലും ഉള്ളവരാണ്. കുടുംബങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ പശ്ചാത്തലം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ 1 കുടുംബം പൊതു വിഭാഗത്തിലും 14 കുടുംബങ്ങൾ മറ്റ് പിന്നോക്ക വിഭാഗത്തിലും ഉൾപ്പെടുന്നു. പട്ടിക ജാതി, പട്ടിക വർഗ്ഗത്തിൽ പെട്ട കുടുംബങ്ങൾ പദ്ധതിബാധിതരിൽ ഉൾപ്പെടുന്നില്ല.

#### 6.2. വരുമാനവും ദാരിദ്ര്യതലവും

ലഭ്യമായ വിവരം അനുസരിച്ച്, പദ്ധതി ബാധിതമായ എല്ലാ കുടുംബങ്ങളും ഭേദപ്പെട്ട സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയിൽ ഉള്ളവരാണ്. പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന 15 കുടുംബങ്ങളിൽ 6 കുടുംബങ്ങൾക്ക് വെള്ള നിറത്തിലുള്ള റേഷൻ കാർഡും, 1 കുടുംബത്തിന് നീല

നിറത്തിലുള്ള റേഷൻ കാർഡും, 3 കുടുംബങ്ങൾക്ക് പിങ്ക് നിറത്തിലുള്ള റേഷൻ കാർഡ് ആണ് കൈവശം വച്ചിരിക്കുന്നത്.

**6.3. ദുർബലജനവിഭാഗം**

പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബാംഗങ്ങളിലെ, ആകെ അംഗങ്ങളിൽ 18 വയസ്സിന് താഴെ 11 പേരും, 15 പേർ 60 വയസോ അതിൽ കൂടുതലോ പ്രായമുള്ള വയോജനങ്ങളുമാണ്. ഭൂവുടമകളിൽ ഒരാൾ പോളിയോ ബാധിതനാണ്.

**6.4 ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും ഉപജീവനമാർഗവും**

**പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം**

നിലവിലെ ഉപയോഗം വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, 15 കുടുംബങ്ങളും പദ്ധതിബാധിത ഭൂമി താമസത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഭൂവുടമകളുടെ സ്ഥലങ്ങളിൽ കവുങ്ങ്, തെങ്ങ്, വാഴ, തുടങ്ങിയ ഫലദായക വൃക്ഷങ്ങളുമുണ്ട് ടി പദ്ധതി മൂലം സർവ്വെയിൽ പങ്കെടുത്ത ഭൂവുടമകളിൽ ആരുടേയും ഉപജീവന മാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല.

**6.5. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ**

പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്ത് സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇല്ല.

**6.6. പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ**

പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും കച്ചവടത്തെയും, ദിവസ വേധന തൊഴിലുകളെയും, വിവിധങ്ങളായ പെൻഷനുകളെയും മറ്റ് തൊഴിലുകളെയും ആശ്രയിച്ച് ഉപജീവനം നടത്തുന്നവരാണ്.

**6.7. കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളും**

പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ഭൂരിഭാഗം കുടുംബങ്ങളും അണുകുടുംബങ്ങളാണ്. പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശത്ത് ഏതെങ്കിലും സാംസ്കാരിക സംഘടനകൾ ഉള്ളതായി കണ്ടില്ല.

**6.8 ഭരണ സംഘടനകൾ**

പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് ഭരണസംഘടനകളുടെ സ്ഥാപനങ്ങളില്ല.

**6.9 രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ**

രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകളുടെ വസ്തുവകകൾ പദ്ധതിബാധിതമാകുന്നില്ല.

**6.10 സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിതമായ പൗരസംഘടനകൾ**

പൗരസംഘടനകളുടെ വസ്തുവകകൾ ഏറ്റെടുക്കലിൽ ഉൾപ്പെട്ടതായി കാണുന്നില്ല.

**6.11. പ്രാദേശികവും ചരിത്രപരവുമായ പരിണാമപ്രക്രിയ**

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ മറവത്തുരുത്ത് പഞ്ചായത്തിലെ തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് വീതി കൂട്ടുന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. ബ്രഹ്മമംഗലം, ഏനാദി, തുരുത്തുമ്മ, കരിപ്പാടം ഭാഗങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള ടൗൺ ആയ തലയോലപറമ്പിലേക്കും വൈക്കത്തേക്കും പോകുന്നതിനായി അശ്രയിക്കുന്ന ഒരു സ്ഥിരം വഴിയാണ് നീർപ്പാറ-തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ്. കാഞ്ഞിരമറ്റം-കോട്ടയം റോഡിനെ അപേക്ഷിച്ച് താരതമ്യേന തിരക്കുകുറവായതിനാലും ദൂരം കുറവായതിനാലും പ്രദേശവാസികൾ, കച്ചവടക്കാർ ഉൾപ്പെടെ ഈ റോഡിനെ ആശ്രയിക്കുന്നു. എന്നാൽ, തട്ടാവേലി മുതൽ ആലിൻചുവട് വരെയുള്ള ചെറിയ ഭാഗം വലിയ കുഴികളും ഇടുങ്ങിയ വീതി കുറഞ്ഞ റോഡ് മൂലവും യാത്ര ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കുന്നു. നന്നേ വീതി കുറഞ്ഞ വഴി ആയതിനാൽ എതിർ ദിശയിൽ നിന്ന് വരുന്ന വാഹനങ്ങൾ പ്രിത്യേകിച്ച് ലോറി പോലുള്ള വലിയ വാഹനങ്ങൾ നീണ്ട ഗതാഗത കുരുക്കിനു കാരണമാകുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ വീതികുറഞ്ഞ റോഡ് ആയതിനാൽ തന്നെ കൃത്യമായ നടപ്പാതയില്ലാത്തത് സ്കൂൾ കുട്ടികൾ ഉൾപ്പെടെ നിരവധി കാൽനടയാത്രികരുടെ സുഗമമായ സഞ്ചാരത്തിനു വിലങ്ങുതടിയാണ്.

**6.12. ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം**

പ്രദേശവാസികൾക്ക് അവശ്യ സൗകര്യങ്ങളെല്ലാം പ്രാപ്യമാണ്.

## അദ്ധ്യായം 7

### സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണം

#### 7.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനം

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതം വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ 16.12.2023 തീയതിയിൽ പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് ഒരു പ്രാഥമിക സന്ദർശനം നടത്തി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകളും, പ്രധാനമായും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും പൊതുവിൽ വിലയിരുത്തുകയും പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന ഏതാനും പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ മുൻപേ തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് വിവരശേഖരണം നടത്തി ചോദ്യാവലി സ്ഥിരീകരിച്ചു, തുടർന്ന് പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച് നിർദ്ദിഷ്ട ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് വിവരശേഖരണം നടത്തി. പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് താമസമില്ലാത്തതും നേരിൽ കാണുവാൻ കഴിയാതിരുന്നതുമായ ഭൂവുടമകളിൽ നിന്ന് ടെലിഫോൺ മുഖാന്തിരവും വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു.

പഠനത്തിന്റെ അടുത്ത ഘട്ടമായ് ഒരു പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ് നടത്തുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം സർവ്വെയിലൂടെ ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായ് വിശകലനം ചെയ്തും, പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് അർത്ഥനാധികാരിയിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയും തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന റിപ്പോർട്ടിന്റെ കരട് രേഖ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും, ടി റിപ്പോർട്ടിലേക്ക് ആവശ്യമായ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളും തിരുത്തലുകളും നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിന് പദ്ധതിബാധിത ഭൂവുടമകൾക്ക് അവസരം നൽകുകയും ചെയ്യും. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും അർത്ഥനാധികാരിയുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സാന്നിധ്യവും പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പദ്ധതിബാധിതർ ഉന്നയിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉദ്യോഗസ്ഥർ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ മറുപടി നൽകും.

**7.2. ആഘാതം ഒഴിവാക്കുവാനോ, ലഘൂകരിക്കുവാനോ, നഷ്ടം നികത്തുവാനോ ഉള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ**

തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻചുവടിനും മദ്ധ്യേ 160 മീറ്റർ നീളമുള്ള നിലവിലെ റോഡ് വീതികൂട്ടുന്നതാണ് ഈ പദ്ധതി. കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിലെ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 & കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, ടി നിയമത്തിൻറെയും ചട്ടത്തിൻറെയും വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ വകുപ്പിൻറെ 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/ 2015/RD പ്രകാരവും, 29/12/2017 തീയതിയിലെ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരവും കേരള സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച പോളിസിക്ൾ പ്രകാരമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം, പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപനം എന്നിവ പദ്ധതിബാധിതർക്ക് നൽകുക.
- ഭാഗികമായി പദ്ധതിബാധിതമാകുന്ന വീടുകളിലെ കുടുംബങ്ങൾക്ക് പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ താമസത്തിന് ബുദ്ധിമുട്ട് നേരിട്ടാൽ കുടുംബങ്ങളുടെ താമസത്തിന് ബദൽ സംവിധാനം ഒരുക്കേണ്ടതാണ്
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിലും നിർവ്വഹണത്തിനു ശേഷവും സമീപത്തുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ വീടുകളിലേക്കും വസ്തുവകകളിലേക്കും പ്രവേശനം തടസപ്പെടാത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ വഴി ലഭ്യമാക്കണം.
- പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്ന അവശ്യസൗകര്യങ്ങൾ പുനസ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ഏറ്റെടുക്കലിനുശേഷം അവശേഷിക്കുന്ന സ്ഥലം അപര്യാപ്തമല്ലാതിരിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ടി സൗകര്യങ്ങൾ നിലനിറുത്തുന്നതിന് പദ്ധതിയിൽ സാധ്യമായ മാറ്റം പരിഗണിക്കുക.

- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടി ശല്യവും യന്ത്ര സാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ നിർമ്മാണഘട്ടത്തിനു മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായ യഥാസമയം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.
- പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷ തൈകൾ നട്ട് പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
- നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയും നഷ്ടപരിഹാര നടപടികളും കാലതാമസം കൂടാതെ നടപ്പിലാക്കുക.

**7.3. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനും നഷ്ട പരിഹാരത്തിനുമുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ**

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് 23.09.2015 തീയതിയിൽ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും, 29/12/2017 തീയതിയിൽ G.O(MS) No.448/2017/ RD പ്രകാരവും കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജിനുമുള്ള പോളിസിക്ൾ പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻചുവടിനു മദ്ധ്യേയുള്ള നിലവിലെ റോഡ് വീതികൂട്ടുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയ്ക്ക് ബാധകമാണ്.

**7.4. പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ**

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ള 8 കോടി രൂപ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്കും റോഡ് നിർമ്മാണത്തിനും വേണ്ടിയാണ് കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത് എന്ന് കേരള സർക്കാർ പൊതുമരാമത്ത് (നിരത്ത്) വിഭാഗം, കോട്ടയം വകുപ്പ് ഉത്തരവിൽ പറയുന്നു.

**7.5. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത കുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പദ്ധതി രൂപകൽപനയിൽ വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ**

പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖയിൽ മാറ്റങ്ങൾ ഒന്നും നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. കുടുംബങ്ങൾക്ക് പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കഴിയുന്നത്ര കുറവ് വരുന്ന വിധത്തിൽ ആണ് രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് എന്ന് പഠനസംഘം വിലയിരുത്തുന്നു.

**7.6. ഓരോ നടപടികളും അതിനുവേണ്ട സമയക്രമവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ആഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി**

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം കുറയ്ക്കുന്നതിന് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 അനുശാസിക്കുന്ന സമയക്രമം കൃത്യമായി പാലിച്ചു കൊണ്ട്, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്കായി 23.09.2015 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച G.O(MS) No.485/2015/RD പ്രകാരവും പദ്ധതി കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് 29/12/2017 തീയതിയിൽ G.O(MS) No.448/2017/RD പ്രകാരവും പദ്ധതിബാധിതർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം, പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജ് എന്നിവ നൽകുന്നതിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാവുന്നതാണ്.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിലൂടെ ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി പട്ടിക 7.6.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

**പട്ടിക 7.6.1 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണപദ്ധതി**

ക്രമ നമ്പർ	പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പ്രത്യാഘാതം	പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണം	സമയക്രമം	നിരീക്ഷണ സൂചികകൾ
1	സ്ഥലം നഷ്ടമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാം പട്ടികപ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക		ന്യായമായ ഭൂമി വിലയും നിയമാധിഷ്ടിതമായ മറ്റ് ആനുകൂല്യങ്ങളും നൽകുന്നു എന്ന് ഭൂവുടമ കളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തൽ
3	കെട്ടിടങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ വസ്തുവിനോട് ചേർന്നുള്ള ആസ്തികളുടെ നഷ്ടം.	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാം പട്ടിക പ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക	കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള ചട്ടം 2015 പ്രകാരമുള്ള സമയക്രമം	ഭൂവുടമകളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ആസ്തികളുടെ കണക്കെടുപ്പ് നടത്തുകയും അവയുടെ മൂല്യനിർണ്ണയ നടപടികൾ കൃത്യമായി ഉടമകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക
4	വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 രണ്ടാം പട്ടിക പ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് നൽകുക		വരുമാനം നഷ്ടമാകുന്ന ഭൂവുടമകൾക്ക്, മതിയായ രേഖകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജിന് പരിഗണന.
5	അവശ്യസൗകര്യങ്ങൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്ന്, രണ്ട് പട്ടികകൾ പ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ട പരിഹാരവും പുനഃസ്ഥാപനവും നൽകുക		കുടുംബങ്ങൾക്ക് ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാകാത്ത വിധത്തിൽ അവശ്യസൗകര്യങ്ങളുടെ പുനഃസ്ഥാപനം
6	പ്രവേശനമാർഗം നഷ്ടമാകൽ	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ പ്രദേശത്തെ വീടുകളിലേക്കും വസ്തുവകകളിലേക്കും പ്രവേശനം നഷ്ടമാകാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള മർഗങ്ങൾ മുൻപേ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക. പദ്ധതി നിലവിൽ		പദ്ധതിമൂലം ആരുടെയും സഞ്ചാരസാതന്ത്ര്യവും, വസ്തുവകകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനവും നഷ്ടമാകുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തൽ

		വരുമ്പോൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ വീടുകളിലേക്കും വസ്തുവകകളിലേക്കും മതിയായ പ്രവേശന മാർഗം ലഭ്യമാക്കണം.		
7	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാതിരിക്കൽ	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയവും സമയാധിഷ്ടിതവുമായി നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുക	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിനു മുമ്പേ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം ആസൂത്രണം ചെയ്യുക	പ്രദേശത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് ദോഷം ഉണ്ടാകാത്ത വിധത്തിൽ പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിനു മുൻപേ നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായും സമയാധിഷ്ടിതമായും നീക്കം ചെയ്യും എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുക
8	വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകാതെ	പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.		പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ പരിസ്ഥിതിക്ക് കോട്ടം വരുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തൽ

7.7. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായി അർത്ഥനാധികാരി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നടപടികളിൽ പിന്നീട് നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടികളും, നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകാത്ത നടപടികളും.

ബാധകമല്ല

## അദ്ധ്യായം 8

# സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പദ്ധതി നിർവ്വഹണ സ്മാപന സംവിധാനം

### 8.1. ഓരോ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്മാപന സംവിധാനങ്ങളും നിയുക്ത വ്യക്തികളും

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ലെ വകുപ്പ് 43 ഉം കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015, ചട്ടം 22 ഉം നിർവ്വചിക്കുന്നതിന് പ്രകാരം, സർക്കാർ നിയമിക്കുന്ന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർക്ക് ആയിരിക്കും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള പുനരധിവാസ പുനഃസ്മാപന സ്കീം തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം. സർക്കാരിന്റെയും, പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള കമ്മീഷണറുടെയും മേൽനോട്ടത്തിനും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശത്തിനും നിയന്ത്രണത്തിനും വിധേയമായി പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ തന്റെ കീഴിലുള്ള പദ്ധതിയ്ക്കു വേണ്ടി പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള സ്കീമിന്റെ രൂപീകരണത്തിനും നടത്തിപ്പിനും മേൽനോട്ടത്തിനും ഉത്തരവാദിയായിരിക്കുന്നതാണ്.

തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻചുവടിനു മദ്ധ്യേ 160 മീറ്റർ നീളമുള്ള റോഡ് വീതി കൂട്ടുന്നതിനായി കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിലെ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽനിന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ ആയി നിയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടർ ആണ്. ടി പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ എൽ. എ.ജനറൽ പാലാ ആണ്.

1. കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 ഉം

23/09/2015ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു വേണ്ടി 2 കമ്മിറ്റികളാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത് - ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയും സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റിയും. എന്നാൽ 14.02.2019 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO (MS)No.56/2019/RD പ്രകാരം സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റി നിറുത്തലാക്കി.

ജില്ലാതല കമ്മിറ്റി. ടി കമ്മിറ്റിയിൽ താഴെ പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു.

- ജില്ലാ കളക്ടർ
- പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ
- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ ഓഫീസർ
- സാമ്പത്തിക ഉദ്യോഗസ്ഥൻ
- സാമ്പത്തിക തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുവാൻ അർത്ഥനാധികാരികളുടെ പ്രതിനിധികൾ
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രതിനിധികൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തയ്യാറാക്കുന്ന അടിസ്ഥാന വില നിർണ്ണയ റിപ്പോർട്ടിന്മേൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അംഗീകാരം നൽകണം. പദ്ധതിബാധിതരുടെ രേഖകൾ പരിശോധിച്ച് തഹസിൽദാർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്ന 29/12/2017 തീയതിയിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് പ്രകാരമുള്ള തുക അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ സ്ഥലപരിശോധന, വിചാരണ, തെളിവെടുപ്പ് എന്നീ മാർഗങ്ങളിലൂടെ ഉറപ്പ് വരുത്തി ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തി, ആയതിന്മേൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അംഗീകാരം നൽകണം. ഇപ്രകാരം തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട ലാൻറ് റവന്യൂ കമ്മീഷണറുടെ അംഗീകാരം നേടിയ ഭൂമി വിലയും, പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന തുകയും കൂടാതെ ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ തയ്യാറാക്കിയ കെട്ടിടവില, വ്യക്ത വിലയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയ നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം ജില്ലാതല കമ്മിറ്റി പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബത്തോട് വിശദീകരിക്കും. പദ്ധതി ബാധിത വ്യക്തിയുടെ/കുടുംബത്തിന്റെ അനുമതി ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ടി അനുമതിയും പദ്ധതി ബാധിതരുമായുള്ള മീറ്റിംഗ് മിനിറ്റ്സും ഉൾപ്പെടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കും. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട നഷ്ടപരിഹാരവും പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജും പദ്ധതി ബാധിത വ്യക്തിക്ക്/ കുടുംബത്തിന് അനുമതി പത്രത്തോടൊപ്പം സമർപ്പിച്ച ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കും.

**8.2. സർക്കാരിന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തണമെന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തണമെന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 4 അനുശാസിക്കുന്നു. കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനായി വ്യക്തികളെയോ സംഘടനകളെയോ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠന യൂണിറ്റായി സർക്കാരിന് കാലാനുസൃതമായി അനുമതി നൽകാമെന്ന് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 ന്റെ ചട്ടം 9 ൽ നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിൻ പ്രകാരം രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസ്സിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സർക്കാരിന് സംഘടനയായ രാജഗിരി ഔദ്യോഗിക തട്ടാവേലി പാലം മുതൽ ആലിൻചുവട് വരെയുള്ള റോഡ് വീതി കൂട്ടുന്നതിനായി കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിലെ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനായി 2024 മെയ് 15 തീയതിയിലെ 1534 നമ്പർ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) വിജ്ഞാപനത്തിലൂടെ (Vol.XIII, DCKTM/4585/2020-G1) കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടർ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് ഉൾപ്പെടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിനുള്ള നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് രാജഗിരി ഔദ്യോഗിക ഉത്തരവാദിത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.**

**8.3 സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയോ കാര്യക്ഷമതാശേഷിയോ ആവശ്യമായ് വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക**

ബാധകമല്ല

**8.4 ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും വേണ്ട സമയക്രമം**

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 അനുശാസിക്കുന്ന സമയക്രമം ബാധകമായിരിക്കും.

## അദ്ധ്യായം 9

### സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

#### 9.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിലൂടെ പ്രദേശത്തുള്ള കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ കൈവശ ഭൂമിയുടെ കുറച്ചു ഭാഗവും, ചുറ്റുമതിൽ, ഗേറ്റ് തുടങ്ങിയ നിർമ്മിതികൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകുകയും കവുങ്ങ്, തെങ്ങ്, വാഴ മുതലായ ഫലധാതുകൾ നഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്തേക്കാം. പദ്ധതിയുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണത്തിന് വേണ്ടി ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന് ഭൂമിയുടെയും പ്രദേശത്തിൻറെയും പ്രത്യേകതകൾ പരിഗണിച്ച് കൊണ്ട് നിയമാനുസൃതമായ വിലയും ഭൂമിയിലുള്ള ആസ്തികളുടെ വിലയും നിർണ്ണയിക്കുകയും, കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ദുരീകരിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന വിധത്തിൽ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്യും.

#### 9.2. വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളും

ബാധകമല്ല

#### 9.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് തരം തിരിച്ച്

ബാധകമല്ല

## അദ്ധ്യായം 10

# സാമൂഹ്യപ്രത്യുല്പാദന ദുരീകരണ പദ്ധതി മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും

### 10.1. മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും - പ്രധാന സൂചികകൾ

- ഭൂമിയുടെ വിലയും നഷ്ടപരിഹാരവും
- കുടുംബങ്ങളുടെ ഉപജീവനവും താമസവും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും തടസപ്പെടാത്ത വിധത്തിൽ സമയാധിഷ്ടിതമായ പുനഃസ്ഥാപന നടപടികൾ
- സമയാധിഷ്ടിതമായ പുനരധിവാസ - പുനഃസ്ഥാപന നടപടികൾ
- പ്രദേശത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് ദോഷം വരാത്ത വിധത്തിലുള്ള നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തുനിന്നും നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രീയവും സമയാധിഷ്ടിതവുമായ നീക്കം ചെയ്യൽ

### 10.2. റിപ്പോർട്ടിന്റെ രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ മറവത്തുരുത്ത് പഞ്ചായത്തിലെ തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് വീതി കൂട്ടുന്നതിനായി കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിലെ 15 സർവ്വെ നമ്പരുകളിൽ നിന്നായി 3.525 ആർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ റിപ്പോർട്ടിംഗ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 പ്രകാരമായിരിക്കും. ടി പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യ തയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ എൽ.എ.ജനറൽ (പാലാ) ആണ്. അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററുടെ കീഴിൽ സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ തയ്യാറാക്കുന്ന പുനഃരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന സ്കീമിന്റെ കരട് രേഖ ജില്ലാതല പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന കമ്മിറ്റി അന്തിമമാക്കുകയും സംസ്ഥാനതല മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റി അംഗീകാരം നൽകുകയും ചെയ്യണം.

### 10.3. സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തലിനുള്ള പദ്ധതി

ബാധകമല്ല

## അദ്ധ്യായം 11

### നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും - അപഗ്രഥനം, ശുപാർശകൾ

11.1 പൊതു ആവശ്യം, കുറഞ്ഞ സ്ഥാനഭ്രംശം, ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, നഷ്ടം നികത്തുവാനുതകുന്ന സമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ ആസൂത്രണം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അന്തിമ നിഗമനം.

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ മറവത്തുരുത്ത് പഞ്ചായത്തിലെ തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ് വീതി കൂട്ടുന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. ബ്രഹ്മമംഗലം, ഏനാദി, തുരുത്തുമ്മ, കരിപ്പാടം ഭാഗങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള ടൗൺ ആയ തലയോലപറമ്പിലേക്കും വൈക്കത്തേക്കും പോകുന്നതിനായി ആശ്രയിക്കുന്ന ഒരു സ്ഥിരം വഴിയാണ് നീർപ്പാറ-തട്ടാവേലി-ആലിൻചുവട് റോഡ്. റോഡിലൂടെയുള്ള യാത്ര കുറേയേറെ വർഷങ്ങളായി, ജനങ്ങൾക്ക് ഭയാനകവും ദുരിത പൂർണ്ണവുമാണ്. തട്ടാവേലി മുതൽ ആലിൻചുവട് വരെയുള്ള ചെറിയ ഭാഗം വലിയ കുഴികളും ഇടുങ്ങിയ വീതി കുറഞ്ഞ റോഡ് മൂലവും യാത്ര ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കുന്നു. നന്നേ വീതി കുറഞ്ഞ വഴി ആയതിനാൽ എതിർ ദിശയിൽ നിന്ന് വരുന്ന വാഹനങ്ങൾ പ്രിത്യേകിച്ച് ലോറി പോലുള്ള വലിയ വാഹനങ്ങൾ നീണ്ട ഗതാഗത കുരുക്കിനു കാരണമാകുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ വീതികുറഞ്ഞ റോഡ് ആയതിനാൽ തന്നെ കൃത്യമായ നടപ്പാതയില്ലാത്തത് സ്കൂൾ കുട്ടികൾ ഉൾപ്പെടെ നിരവധി കാൽനടയാത്രികരുടെ സുഗമമായ സഞ്ചാരത്തിനു വിലങ്ങുതടിയാണ്. ടി റോഡ് വീതി കൂട്ടിയും നവീകരിച്ചും ഗതാഗതയോഗ്യമാക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്.

ഈ റോഡിന്റെ പ്രാധാന്യവും, അതിലൂപരി അതിന്റെ പഴക്കവും കണക്കിലെടുത്ത് നിലവിലുള്ള റോഡിന്റെ തുടർ നവീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആലിൻ ചുവടിനു മദ്ധ്യേ 160 മീറ്റർ നീളമുള്ള ഇടുങ്ങിയ ഭാഗം വീതി കൂട്ടുന്നതിനായി വൈക്കം താലൂക്കിലെ കുലശേഖരമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നും ഏകദേശം 3.525 ആർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്ക് കൈവശമായ സ്ഥലത്തിൽ കുറവ് വരുകയും ഭൂമിയോട് ചേർന്നുള്ള ആസ്തികൾ നഷ്ടമാകുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. എങ്കിലും പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കൂടെയുള്ള

ഗതാഗതം സുഗമമാക്കി പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്ര വികസനത്തിന് കാരണമായേക്കാം എന്നതിനാൽ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സർവ്വേയിൽ പങ്കെടുത്ത ഏറെക്കുറെ എല്ലാ ഭൂവുടമകൾക്കും പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് അനുകൂലമനോഭാവമാണ് എന്ന് മനസിലാക്കുന്നു.

**11.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലുകൾ തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാമോ ഇല്ലയോ എന്നതിനുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ**

നീർപ്പാറ-ആലിൻ ചുവട് റോഡ് നവീകരണത്തിനും ടി റോഡിൽ തട്ടാവേലി പാലത്തിനും ആലിൻചുവടിനു മദ്ധ്യേ 160 മീറ്റർ നീളമുള്ള ഇടുങ്ങിയ ഭാഗം വീതി കൂട്ടുന്നതിനായി വൈക്കം താലൂക്കിലെ കുലശേഖരംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നും ഏകദേശം 3.525 ആർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ അനുകൂലവും പ്രതികൂലവുമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, പദ്ധതി മൂലം ഭൂവുടമകൾക്കും ഏതാനും മറ്റ് വ്യക്തികൾക്കും മേൽ പറഞ്ഞ നഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുണ്ടെങ്കിലും പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്ര വികസനത്തിന് കാരണമാകും എന്ന് മാത്രമല്ല വൈക്കം, തലയോലപ്പറമ്പ് ഭാഗത്തേക്കുള്ള യാത്രക്കാർക്കും, പ്രയോജനപ്രദമാകും എന്നതിനാൽ പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഭൂരിഭാഗം പ്രദേശവാസികൾക്ക് പദ്ധതിയോട് അനുകൂല മനോഭാവമാണുള്ളത് എന്ന് പഠന സംഘം മനസിലാക്കുന്നു ആയതിനാൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, പ്രസ്തുത നിയമത്തിന്റെയും ചട്ടങ്ങളുടെയും വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ (ബി) വകുപ്പ് പുറപ്പെടുവിച്ച 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും 29/12/2017 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരവും പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം, പുനരധിവാസം, പുനസ്ഥാപനം എന്നിവ നൽകുന്നതിലൂടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാവുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനഃസ്ഥാപനവും യഥാസമയം നൽകിയും താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ

കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ് എന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിലും നിർവ്വഹണത്തിനു ശേഷവും സമീപത്തുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ വീടുകളിലേക്കും വസ്തുവകകളിലേക്കും പ്രവേശനം തടസപ്പെടാത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ വഴി ലഭ്യമാക്കണം.
- പദ്ധതിബാധിതമാകുന്ന അവശ്യസൗകര്യങ്ങൾ പുനസ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ഏറ്റെടുക്കലിനു ശേഷം അവശേഷിക്കുന്ന സ്ഥലം അപര്യാപ്തമല്ലാതിരിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ടി സൗകര്യങ്ങൾ നിലനിറുത്തുന്നതിന് പദ്ധതി രൂപരേഖയിൽ സാധ്യമായ മാറ്റം പരിഗണിക്കുക.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടി ശല്യവും യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ നിർമ്മാണഘട്ടത്തിനു മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായ, യഥാസമയം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.
- പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
- നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയും നഷ്ടപരിഹാര നടപടികളും കാലതാമസം കൂടാതെ നടപ്പിലാക്കുക

## സൂചനകൾ

1. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013
2. കേരളഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015
3. കേരള സർക്കാർ - റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പ് 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള നയം.
4. കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ(ബി)വകുപ്പിന്റെ 29/12/2017 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് തീരുമാനിക്കുന്നതിനുള്ള നയം.
5. 2024 മെയ് 15 തീയതിയിലെ 1534 നമ്പർ കേരള ഗസറ്റിൽ
6. 2024 മെയ് 15 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റ് (അസാധാരണം) നമ്പർ 1534 ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 01.04.2024 തീയതിയിലെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKTM/4585/2020-G1